

Malmö högskola
Rektor
205 06 Malmö

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Juridiska avdelningen
Sofia Almqvist
BESLUT
2009-02-11
Reg.nr 31-4806-08

Kompletteringsförfarandet ska anges i kursplanen

Högskoleverket anser att Malmö högskola borde ha haft regler i kursplanen som klargör förutsättningarna för utformningen av kompletterande uppgifter i samband med en hemtentamen. Högskoleverket tar i ärendet också upp frågorna om omtentamen och uppsamlingsprov.

Anmälan

NN har i en anmälan till Högskoleverket framfört att Malmö högskola bl.a. har nekat honom att göra en omtentamen på kursen *Organisationens inre liv*. NN anför bl.a. följande. Omtentamen ska alltid vara en möjlighet under pågående termin. Den lärare som höll i kursen år 2007 meddelade honom dock att det inte gick att göra någon omtentamen på denna nivå. Han fick i stället göra en skriftlig komplettering som inte blev godkänd. När kursen hölls på nytt år 2008 ville han göra om sin tentamen. När han hämtade ut den hemtentamen som han skulle skriva visade det sig vid hemkomsten att han fått fel tentamen.

Utredning

Högskoleverket har anmodat Malmö högskola att yttra sig över NNs anmälan.

Malmö högskola anför bl.a. följande. NN antogs till socionomprogrammet höstterminen 2005. NN påbörjade termin 5 och delkursen *Organisationens inre liv* höstterminen 2007. Han blev underkänd på delkursen och erbjöds att göra en komplettering, som han också underkändes på. Efter detta erbjöds han att delta vid nästa ordinarie tentamenstillfälle. Termin 5 på programmet gavs inte vårterminen 2008 eftersom det inte sker intag på programmet varje termin. Det fanns alltså inget ordinarie tentamenstillfälle under våren 2008, utan det första tillfället gavs i september 2008. NN registrerades på aktuell kurs höstterminen 2008 med syfte att delta i ordinarie hemtentamen. Hemtentamen lämnades ut vid undervisningstillfället den 26 september 2008 och lades samtidigt ut på "It's learning". NN kom till slutet av föreläsningen och erbjöds av läraren att få en tentamen som fanns hos henne vid katedern. NN hävdar senare att han fick fel tentamen. Ansvariga lärare upplyste honom om att han kunde få ut tentamen via nätet, men han fick den också skickad till sig via e-post den 29 september 2008. Ordinarie tillfälle för inlämning var den 3 oktober, men han fick sista datum för inlämning senarelagt till den 6 oktober 2008. Han ombads att skicka tillbaka den

tentamen han hävdar var felaktig, men så har inte skett trots upprepade påminnelser från inblandade lärare. NN lämnade in sin hemtentamen vid det ordinarie tillfället den 3 oktober 2008 trots erbjudandet om senare inlämning. Han blev underkänd vid detta tillfälle och har fått kompletterande uppgifter som skulle ha varit inlämnade den 7 november 2008. NN har givits adekvata möjligheter att genomföra sin tentamen i den aktuella kursen. Lärosätet har således uppfyllt hans rättighet att genomföra tentamen.

Till högskolans yttrande har fogats kopior av den e-postkorrespondens som lärosätet och NN haft.

NN har beretts tillfälle att yttra sig över lärosätets yttrande och han anför bl.a. följande. Han har nu fått besked om att han har blivit underkänd även på sin omtentamen. Han har inte hämtat ut sin omtentamen och begär att någon utomstående examinator får ta del av den.

Högskoleverkets bedömning

Högskoleverket konstaterar att det framför allt är två frågor med anledning av NNs anmälan som behöver utredas, dels hur högskolans förfarande med komplettering av hemtentamen som examinationsform är reglerad, dels vilken möjlighet studenterna har till omtentamen.

Komplettering

Av 6 kap. 14 och 15 §§ högskoleförordningen (1993:100) framgår att det för varje kurs på grundläggande och avancerad nivå ska finnas en kursplan, som bl.a. ska ange formerna för att bedöma studenternas prestationer och övriga föreskrifter som behövs. I 6 kap. 18 § samma förordning anges att om inte annat är föreskrivet i kursplanen, ska betyg sättas på en genomgången kurs.

Högskoleverket skriver i rapporten Rättssäker examination (2008:36 R s. 71 f.) bl.a. att om en student har genomgått en kurs och därmed kursens samtliga examinationsmoment, ska examinatorn besluta om betyget underkänd eller motsvarande om studenten inte har tillräckliga kunskaper och färdigheter. Det normala förfarandet inom högskolan är att studenten därefter deltar i en omtentamen på hela kursen för att få ett godkänt betyg. Ingenting hindrar dock enligt Högskoleverkets mening att högskolan eller universitetet bestämmer att studenter som ligger nära gränsen för godkänt betyg får utföra kompletterande uppgifter i stället för en omtentamen. Det är naturligt att det är examinatorn som, med sina kunskaper om studentens kunskapsbrister, ska bestämma vilka uppgifter studenten ska utföra. Examinatorn får dock inte göra detta utan stöd i högskolans regler. I sådana regler bör bland annat klargöras inom vilken tid kompletteringen ska utföras och på vilket eller vilka sätt kompletteringen får utföras.

Högskoleverket har tagit del av den för NN aktuella kursplanen. Enligt kursplanen består examinationen av löpande hemuppgifter, hemtentamina samt

färdigställande av ”paper”. Av kursplanen framgår vidare att de betygsgrader som ges på kursen är underkänt, godkänt och väl godkänt. Högskoleverket konstaterar att det kompletteringsförfarande som har tillämpats inte nämns i kursplanen. I kursplanen saknas regler som klargör förutsättningarna för kompletteringsförfarande, inklusive regler som klargör förutsättningarna för utformningen av kompletteringsuppgiften.

Högskoleverket anser att det är viktigt att lärosätena följer de formella reglerna kring hur kursplaner ska vara utformade. Malmö högskola kan därför inte undgå kritik för att lärosätet i sin kursplan inte anger det kompletteringsförfarande som tillämpas på institutionen. De skäl som högskolan åberopat som förklaring till den uppkomna situationen ändrar inte Högskoleverkets bedömning.

Omtentamen

Av 6 kap. 15 § 12 högskoleförordningen följer att det i kursplanen ska anges om antalet tillfällen för prov och praktik eller motsvarande utbildningsperioder för att bli godkänd är begränsat. Av 6 kap 21 § samma förordning följer att om en högskola begränsar det antal tillfällen som en student får genomgå prov för att få godkänt resultat på en kurs eller del av kurs, ska antalet tillfällen bestämmas till minst fem.

Malmö högskola har inte använt sig av möjligheten att i den aktuella kursplanen begränsa antalet provtillfällen. Det saknas bestämmelser i högskoleförfattningarna som reglerar frågan vid vilken tidpunkt ett lärosäte är skyldigt att erbjuda studenterna ny möjlighet att genomgå ett prov. Högskoleverket framför i rapporten *Rättssäker examination* (s. 73) att det framstår som alltför lång tid att ett omprov hålls två månader efter tentamensresultatets meddelande och att uppsamlingsprov normalt bör hållas inför höstterminsstarten. Dessa rekommendationer från verket tar främst sikte på skriftliga tentamina. Högskoleverket anser dock att rekommendationerna också bör kunna gälla för hemtentamina, eftersom avsaknaden av möjligheter att skriva en omtentamen vid andra tidpunkter än vid de ordinarie tentamenstillfällena och avsaknaden av uppsamlingstillfällen riskerar att förlänga och komplicera studenternas studietid. Högskoleverket anser därför att det vore lämpligt att Malmö högskola ser över sina rutiner för omtentamen och uppsamlingsprov.

Omprövning av betyg

NN begär att en utomstående examinator ska få ta del av hans omtentamen. Av 6 kap. 24 § högskoleförordningen följer att endast examinatorn kan ompröva ett betyg. Högskoleverket eller någon utomstående examinator kan således inte ompröva NNs betyg. I detta sammanhang kan dock nämnas bestämmelsen i 6 kap. 22 § högskoleförordningen, där det uttalas att en student, som utan godkänt

resultat har genomgått två prov för en kurs eller del av en kurs, har rätt att få en annan examinator utsedd, om inte särskilda skäl talar mot det.

Med dessa besked avslutas ärendet.

Detta beslut har fattats av chefsjuristen Eva Westberg i närvaro av verksjuristen Teresa Edelman efter föredragning av verksjuristen Sofia Almqvist.

Eva Westberg

Sofia Almqvist

Kopia för kännedom till:
NN